

Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācija

Skolas iela 3, Rīga, LV-1010
Tālrunis: +371 29110062
e-pasts: siffa@siffa.lv
web: www.siffa.lv

Latvijas Patentbrīvo Medikamentu Asociācija

Mūrnieku iela 12A – 2, Rīga, LV-1009
Tālrunis: + 371 27829001
e-pasts: lpma@lpma.lv
web: www.lpma.lv

SIFFA un LPMA Ētikas komisija

Ētikas komisijas slēgtās tiešsaistes sēdes protokols EK-1-130426
2026. gada 13. aprīlis

Komisija:

1. Juris Bundulis, komisijas loceklis;
2. Laura Bušunova, komisijas locekle;
3. Daiga Dance, komisijas locekle;
4. Arta Kleinberga, komisijas priekšsēdētāja;
5. Angelika Krūmiņa, komisijas locekle;
6. Inga Urtāne, komisijas locekle;
7. Jeļena Zvaigzne, komisijas locekle.

Darba kārtība

Sūdzību izskatīšana:

1. Par receptu zāļu salīdzinošo reklāmu platformā *E-visit*;
2. Par receptu zāļu bukleta izplatīšanu pacientiem aptiekās.

Ētikas komisijas dienas kārtības 1.punkts

A.Kleinberga informē: Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācijas un Latvijas Patentbrīvo Medikamentu Asociācijas Ētikas komisija (turpmāk – Komisija) 2.03.2026. ir saņēmusi sūdzību par kompānijas [...] (turpmāk – Kompānija) zāļu [...] salīdzinošo reklāmu veselības aprūpes speciālistiem (turpmāk – Reklāma) platformā *E-visit*.

Ar lūgumu izvērtēt reklāmas atbilstību normatīvajiem aktiem un SIFFA/LPMA Labas prakses un ētikas kodeksa (turpmāk – Kodekss) prasībām, sūdzības iesniedzējs (turpmāk – Iesniedzējs) uzskata, ka: “[...] lekcija ietver salīdzinošo reklāmu, kas sniedz maldinošu informāciju par zālēm veselības aprūpes speciālistiem, jo tā ir neprecīza, nepamatota, nepilnīga, neobjektīva un neatbilst:

- 1) SIFFA/LPMA Labas prakses un ētikas kodeksa 3.01. punkta prasībām par zāļu reklāmu un tās pamatojumu;
- 2) Reklāmas likumā ietvertajam aizliegumam par maldinošas reklāmas izplatīšanu (8. pants, 2. daļa);
- 3) Reklāmas likuma 9. panta 2. daļai par salīdzinājuma veidošanu atbilstoši godīgas konkurences principiem, izmantojot faktus, kurus var pierādīt;
- 4) Reklāmas likuma 9. panta 3. daļas 2. punktam par to, ka salīdzinošajai reklāmai objektīvi jāsalīdzina “vienu vai vairākas attiecīgo preču [...] materiālās, saistītās, pārbaudāmās un raksturīgās pazīmes [...]”.

Iesniedzējs sūdzību vienlaicīgi nosūtījis arī Veselības inspekcijai (VI).
(Sūdzības kopsavilkums 1. pielikumā).

Saistībā ar Iesniedzēja pretenzijām 4.03.2026. Komisija lūdza Kompānijai sniegt paskaidrojumu par materiāla atbilstību Kodeksam un normatīvajiem aktiem atbilstoši Iesniedzēja pretenzijām (2. pielikums).

13.03.2026. Kompānija sniedza atbildes un pārsūtīja Komisijai arī attiecīgo prezentāciju (3. pielikums), tostarp informējot, ka “[..] stingri noraida sūdzībā izvirzīto apgalvojumu, ka lekcija ir maldinoša, neprecīza, neobjektīva vai neatbilst Kodeksam”, tālāk paužot viedokli un komentārus par katru no izvirzītajiem iebildumiem (4. pielikums).

3.03.2026. Komisija sazinājās ar VI, lai noskaidrotu VI viedokli par sūdzību un iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem.

Komisija saņēma VI atzinumu 2.04.2026. (5. pielikums), ko VI vienlaicīgi nosūtīja arī Iesniedzējam.

Komisija ir iepazinusies ar visiem iepriekš minētajiem dokumentiem.

Sēdes laikā Komisija vienojas, ka pamatā atbalsta VI viedokli un ierosinājumus Kompānijai nodrošināt lekcijas un prezentācijas satura atbilstību Reklāmas likumam (8. pants 1.,2. daļa, 9. pants 3. daļa 1.,3. punkts) un MK 378. noteikumiem (7.2., 7.3., 7.4. apakšpunkti).

Komisijas skatījumā SIFFA/LPMA Labas prakses un ētikas kodeksa prasības (3. pants) atbilst gan Reklāmas likumam, gan MK 378. noteikumiem.

Komisija konstatē:

1. Klīniskā pētījuma prezentācijā jāizmanto abu salīdzināmo medikamentu starptautiskie nepatentētie nosaukumi (INN) atbilstoši atsauces publikācijai.
2. Lai izvairītos no auditorijas maldināšanas un medikamentu nepamatotas (*off-label*) lietošanas, prezentācijā vēlams norādīt, ka vienīgā Eiropas zāļu aģentūrā (EMA) apstiprinātā medikamenta [..] zāļu forma diagnozei [..] ir [..] un vienīgā EMA apstiprinātā salīdzināmā medikamenta [..] zāļu forma diagnozei [..] ir [..].
3. Prezentējot ārstēšanas starptautiskās vadlīnijas, jāizvairās no atsevišķu medikamentu izcelšanas treknrakstā vai ierāmēšanas īpašā krāsā.
4. Komisijas skatījumā [..] kā izvēles medikaments ar šobrīd pierādītu nozīmīgu kardiālu notikumu (MACE) mazinošu efektu atspoguļots EASO vadlīniju slaidā, kā arī lektores atbilstošajā komentārā.
5. Starptautisko vadlīniju rekomendācijas prezentācijā atspoguļotas atbilstoši EASO un AACE vadlīniju algoritmam un balstīts uz zinātniskajiem pierādījumiem, kas pieejami līdz 2025. gada 31. janvārim.
6. Nav pieļaujama salīdzināmā medikamenta blaknes selektīva izcelšana treknrakstā un/vai sarkanā krāsā, kas varētu maldināt speciālistus, radot neobjektīvu priekšstatu par medikamenta izvēli par labu vienam konkrētam medikamentam.
7. Pētījuma [..] publikācijā nav informācijas par reklāmas lekcijā iekļauto medikamentu [..] aktivitātes salīdzinājumu konkrētajai indikācijai pacientiem bez blakus diagnozes [..].
8. Lektoram vēlams izvairīties no tādiem komentāriem kā “priekšroka, protams,[..], ”[..] ir praktiski visu laiku pirmajā vietā”, “izvēlēsimies [..]”.
9. Komisijas rīcībā ir apstiprinājums, ka no 9.04.2026. lekcijas pieejamība platformā *E-visit* ir apturēta turpmāko labojumu un precizējumu veikšanai.
10. Pirms sūdzības iesniegšanas Komisijā Iesniedzējs nav sazinājies ar Kompāniju, ko paredz Labas prakses un ētikas kodeksa sūdzību izskatīšanas kārtība, ar aicinājumu novērst iespējamus pārkāpumus.

11. Saskaņā ar Labas prakses un ētikas kodeksa sūdzību izskatīšanas kārtību Komisijai nav pienākums sniegt paziņojumus valsts iestādēm (piem., VI). Komisija pēc saviem ieskatiem var sazināties ar VI, ja to uzskata par nepieciešamu.

Komisija nolemj (Lēmums EK-1-130426-A)

(Par – 7, Pret – 0, Atturas – 0):

1. Pamatojoties un Kodeksa 1. daļas 3. panta punktiem 3.1.-3.03., 3.0.5., Komisija konstatē atsevišķus salīdzinošās reklāmas pārkāpumus.
2. Komisija aicina Kompāniju divu nedēļu laikā pēc Komisijas lēmuma saņemšanas rakstiski informēt Komisiju par apņemšanos novērst atkārtotus Kodeksa pārkāpumus un aicina informēt Komisiju par sadarbības ar VI rezultātiem.
3. Pirms lekcijas iespējamās atkārtotas ievietošanas *E-visit* platformā Komisija aicina Kompāniju novērst Komisijas konstatētos salīdzinošās reklāmas pārkāpumus līdz 29.05.2026.
4. Pamatojoties uz Kodeksa Sūdzību izskatīšanas kārtības V nodaļas 1.2.punktu, informāciju par konkrēto sūdzību un tās sakarā pieņemto lēmumu Komisija darīs zināmus SIFFA un LPMA biedriem, nenosaucot atbildētāju un, pamatojoties uz 3.3.punktu, Komisijas lēmumu (izrakstu) nosūtīs Iesniedzējam un Kompānijai līdz 30.04.2026.

Komisijas sēdes dienas kārtības 2. punkts

A.Kleinberga informē: Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācijas un Latvijas Patentbrīvo Medikamentu Asociācijas Ētikas komisija (turpmāk – Komisija) 25.03.2026. ir saņēmusi sūdzību e-pasta vēstules formā par kompānijas [...] (turpmāk – Kompānija) recepšu zāļu drukāta bukleta (turpmāk – Reklāma) izplatīšanu pacientiem aptiekās (sūdzības kopsavilkums 6. pielikumā).

Sūdzības iesniedzēja (turpmāk – Iesniedzējs) “rīcībā ir informācija, ka pievienotais materiāls pacientiem tiek izplatīts Euroaptiekā, Jūrmalā, un iespējams arī BENU aptiekā” (7. pielikums).

Saistībā ar Iesniedzēja pretenzijām 30.03.2026. Komisija lūdza Kompānijai sniegt paskaidrojumu par iespējamo reklāmas pārkāpumu atbilstoši Iesniedzēja pretenzijām (8. pielikums).

10.04.2026. Kompānija sniedza Komisijai skaidrojumu (9. pielikums), tostarp informējot, ka “[...] stingri un kategoriski noliedz apgalvojumu, ka tas izplata vai jebkad ir izplatījis pacientiem [...] reklāmas materiālus, kas paredzēti veselības aprūpes speciālistiem (VAS). [...] vēlas nepārprotami paskaidrot, ka materiāls nekad nav bijis paredzēts plašai sabiedrībai kā izglītojošs materiāls”. Abu sūdzībā minēto “[...] aptieku ķēžu pārstāvji tiešās sarunās ar [...] darbinieku ir apstiprinājuši, ka reklāmas materiāli par [...] netika darīti pieejami vai izplatīti pacientiem”.

Komisija ir iepazinusies ar visiem iepriekš minētajiem dokumentiem.

Komisija konstatē:

1. Komisijas rīcībā nav pierādījumu, ka VAS paredzētais reklāmas buklets ir ticis izplatīts pacientiem.
2. Komisijas rīcībā ir apstiprinājums, ka Reklāmas izplatīšana VAS tika pārtraukta no 5.09.2025.
3. Komisija ir informēta, ka 2026. gada martā-aprīlī VI veica pārbaudes Euroaptiekā Jūrmalā un Benu aptiekā Jūrmalā un nav konstatējusi pārkāpumus, kas būtu saistāmi ar Iesniedzēja sūdzību par [...] reklāmu.

Komisija nolemj (Lēmums EK-1-130426-B)

(Par – 7, Pret – 0, Atturas – 0):

1. Komisijas skatījumā un, pamatojoties uz Kodeksa Sūdzību izskatīšanas kārtības IV nodaļas 5. punktu, sūdzība neuzrāda ticamu Kodeksa normu pārkāpumu. Komisija pieņem lēmumu neuzsākt sūdzības izskatīšanu.
2. Pamatojoties uz Kodeksa Sūdzību izskatīšanas kārtības V nodaļas 3.3.punktu, Komisija savu lēmumu (izrakstu) nosūtīs Iesniedzējam un Kompānijai līdz 30.04.2026.
3. Saskaņā ar Kodeksa Sūdzību izskatīšanas kārtības V nodaļas 2. punktu, informācija par lietu netiks publicēta.

Komisijas priekšsēdētāja

Arta Kleinberga

Pielikumā (Komisijas sēdes dienas kārtības 1. punkts):

1. *Iesniedzēja sūdzība (2.03.2026, Dok.reģ.nr. N-1-03/3-26) – nav pievienots.*
2. *Komisijas lūgums Kompānijai sniegt paskaidrojumu 4.03.2026. - nav pievienots.*
3. *Kompānijas atbilde Komisijai 13.03.2026. - nav pievienots.*
4. *Kompānijas salīdzinošās reklāmas prezentācija (PDF) - nav pievienots.*
5. *VI atzinums par sūdzību (saņemts 2.04.2026) - nav pievienots.*

Pielikumā (Komisijas sēdes dienas kārtības 2. punkts):

6. *Iesniedzēja sūdzības (25.03.2026.) kopsavilkums - nav pievienots.*
7. *Reklāmas materiāls (PDF) - nav pievienots.*
8. *Komisijas lūgums Kompānijai sniegt paskaidrojumu 30.03.2026. - nav pievienots.*
9. *Kompānijas atbilde Komisijai 10.04.2026. - nav pievienots.*